

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

آشنایی با تجهیزات پزشکی بخش ها

تهیه و تدوین:

واحد آموزش پرستاری مجتمع

سال ۱۳۹۴

ویرایش و تدوین نهایی:

امیر سالاری - سوپروایزر آموزشی مجتمع

دکتری تخصصی سلامت در بلایا و فوریت ها

تجهیزات پزشکی اختصاصی بخشها

در بخش های تابعه مجتمع درمانگاهی و اورژانس طیف وسیعی از انواع وسایل و تجهیزات پزشکی با برندهای مختلف وجود دارد. در این قسمت به معرفی اجمالی این تجهیزات و نحوه کار هر یک از آنها اشاره شده است.

الکتروشوک:

شوک الکتریکی عبارتست از عبور دادن جریان مستقیم برق از سلول های میوکارد که باعث می شود تمام سلول های میوکارد به طور همزمان دپولاریزه شده و در نتیجه کانون های نابجا سرکوب گردیده و با تقویت پیس میکروهای قلب اجازه می دهد گره سینوسی دهلیزی عملکرد خود را به عنوان اصلی ترین پیس میکر از سرگیرد و یک تحریک سازمان یافته را برای انقباض هماهنگ عضلانی فراهم نماید.

انواع دستگاه دفیبریلاتور

۱. مونوفازیک

۲. بای فازیک

در دستگاه های مونوفازیک جریان الکتریسته بین الکترودها فقط در یک مسیر جریان می یابد، در حالی که در دستگاه های بای فازیک جریان الکتریکی ابتدا در یک مسیر جریان می یابد سپس به سمت دیگر برمی گردد و در حقیقت جریان الکتریسته به صورت دو طرفه در طی دو فاز بین پدال ها به جریان در می آید.

امواج بای فازیک Biphasic

➤ با موج الکتریکی نمایان شاخه ای (Biphasic Truncated Exponential)

➤ با موج الکتریکی مستقیم (Rectilinear)

نکته: در حال حاضر کلیه بخش های تابعه مجتمع درمانگاهی و اورژانس به غیر از اورژانس دو که دستگاه اینومد دارد، دارای دستگاه الکتروشوک بای فازیک شرکت زول بوده و به همین دلیل باید از میزان ۲۰۰ ژول شوک در موارد احیاء قلبی-ریوی در صورت نیاز استفاده شود. در خصوص دستگاه اورژانس دو نیز محدوده انرژی از ۱۵۰ تا ۳۶۰ ژول می باشد.

مزایای دستگاه های بای فازیک

✚ در دستگاه های بای فازیک نسل دوم (خطی) شکل موج تغییر نمی کند.

✚ تحت تاثیر مقاومت قفسه سینه قرار نمی گیرد.

✚ با انتخاب انرژی کمتر در نتیجه آسیب کمتر به سلول های میوکارد تاثیر بیشتری ایجاد می نماید.

نحوه استفاده از دستگاه الکتروشوک :

پدال ها دو صفحه فلزی می باشند که آنها را برای عبور جریان الکتریکی از دستگاه به قلب روی پوست قرار می دهند. پدال ها با قطر ۸ تا ۱۲ سانتی متر برای کودکان و بزرگسالان و با قطر ۴/۵ سانتی متر برای نوزادان و شیرخواران مناسب است. هنگام شوک دادن به صورت Anterolateral یکی از پدال ها در قسمت قاعده قلب در دومین فضای بین دنده ای در سمت راست استرنوم قرار می گیرد (اغلب روی دسته پدال کلمه استرنوم نوشته شده) و پدال دیگر روی نوک قلب یعنی فضای پنجم بین دنده ای چپ روی خط زیر بغلی قدامی قرار می گیرد (اغلب روی دسته پدال کلمه Apex نوشته شده است). در

شوگ قدامی-خلفی قفسه سینه، سمت چپ استرونوم روی فضای بین دنده‌ای دوم و پدال دیگر را در قسمت خلفی قفسه سینه زیر اسکاپولا قرار می‌دهند که در موارد خاص کاردیوورژن مورد استفاده دارد. قبل از قرار دادن پدال روی پوست سطح پدال را به مقدار مناسب ژل آغشته نمائید (مقدار ژل الکتروود آن قدر کم نباشد که باعث سوختگی پوست گردد و به حدی زیاد نباشد که روی سینه بیمار راه بیفتد).

دقت کنید که هنگام شوگ دادن نکات زیر مورد توجه قرار گیرند:

- + میزان فشار وارده به پدال‌ها حدود ۲۵ پوند باشد.
- + برگه‌های پماد نیتروگلیسرین را از پوست جدا کنید، زیرا باعث سوختگی می‌شوند.
- + هنگام شوگ دادن اکسیژن را قطع کنید زیرا می‌تواند باعث انفجار شود.
- + دست‌ها در زمان شوگ دادن خیس نباشد و با صفحه فلزی پدال در تماس نباشد زیرا باعث انتقال جریان برق به فرد می‌گردد.

- + هنگام تخلیه انرژی با بیمار و تخت او تماس نداشته باشید.
- + شروع شوگ دادن را با صدای بلند اعلام کنید تا اعضاء تیم درمان از بیمار فاصله بگیرند.
- + در صورت لزوم دستگاه مانیتور را برای پیشگیری از آسیب دستگاه از بیمار جدا کنید.

انرژی انتخابی

- + برای دفیبریله کردن بالغین با استفاده از دفیبریلاتور دستی مونوفازیک ۳۶۰ ژول توصیه می‌شود.
- + دوز اول برای دفیبریله کردن با استفاده از دفیبریلاتور بای فازیک بستگی به شکل امواج دفیبریلاتور دارد. برای آنهایی که امواج بای فازیک نوع **Truncated Exponential Biphasic** تولید می‌کنند ۳۶۰-۱۵۰ ژول و برای امواج بای فازیک نوع **Rectilinear**، ۲۰۰-۱۲۰ ژول توصیه می‌شود.

انواع روشهای شوگ دادن

دو روش اصلی شوگ دادن شامل:

۱. دفیبریله کردن یا استفاده از **D/C shock (Continues Defibrillation)** یا شوگ غیرهمزمان (**A synchronized**). که همه اصطلاحات فوق نشان‌دهنده یک روش می‌باشند.
۲. کاردیوورژن (**Cardioversion**) یا شوگ همزمان (**Synchronized**) یا شوگ سینکرونیزه.

دفیبریله کردن (Continues Defibrillation) : D/C shock

در صورتی که بیمار در ریتم قلب دارای امواج مشخص QRS و T نباشد و برون‌ده قلبی به دلیل دیس‌ریتمی ایجاد شده به حدی کم شده که هوشیاری بیمار از بین رفته است، مثل فیبریلاسیون یطنی، فلوتر بطنی یا تاکی‌کاردی بطنی بدون نبض از این نوع شوک استفاده می‌گردد. در این روش دستگاه بدون توجه به ریتم بیمار و در هر زمانی به محض فشار روی دکمه تخلیه انرژی خود را تخلیه می‌نماید (شوکی کور). برای دفیبریله کردن، دستگاه را روشن کنید، مقدار انرژی لازم را مشخص نمایید (معمولاً در این وضعیت از ۲۰۰ ژول شروع می‌شود)، دکمه شارژ را فشار دهید تا دستگاه میزان انرژی لازم را ذخیره نماید (حدود ۲-۶ ثانیه طول می‌کشد)، پس از اعلام دستگاه مبنی بر اینکه مقدار انرژی دستور داده شده ذخیره گردیده است، پدال آغشته به ژل را روی قفسه‌سینه بیمار گذاشته و دکمه تخلیه را ضمن رعایت نکاتی که قبلاً ذکر شد فشار داده و انرژی را آزاد نمایید.

کاردیوورژن

در این روش الکتروکاردیوگرام مددجو دارای QRS و T بوده و مددجو دارای نبض و هوشیاری است. جریان الکتریکی هنگام انجام کاردیوورژن همزمان با بروز موج R تخلیه می‌شود. چرا که اگر دستگاه انرژی خود را روی موج T (فاز رپولاریزاسیون) تخلیه کند که بطنها در این مرحله نسبت به پیدایش فیبریلاسیون بطنی حساس هستند بسیار خطرناک می‌باشد. در این روش پس از تعیین میزان انرژی و دستور به شارژ دستگاه دکمه Synchronize را روشن کنید تا تخلیه همزمان با پیدایش موج R در ECG انجام گردد. برای موفقیت در کار باید سیستم مانیتورینگ دستگاه الکتروشوک ریتم بیمار را با کمپلکس‌های QRS واضح نشان دهد. بنابراین لیدهای سینه‌ای را به کابل‌های مانیتور دستگاه شوک وصل کنید. در این حالت دستگاه موج R ریتم بیمار را حس کرده و برای پیشگیری از تخلیه نابجای انرژی روی موج T، انرژی را همزمان با ظهور QRS تخلیه می‌نماید. در صورتیکه دستگاه نتواند کمپلکس QRS را تشخیص دهد، تخلیه الکتریکی صورت نخواهد گرفت. بقیه اقدامات کاردیوورژن عمومی و شبیه موارد دفیبریله کردن می‌باشد. دقت نمایید که تخلیه الکتریکی بعد از فشار دادن دکمه تخلیه بعد از یک مکث کوتاه صورت می‌گیرد که مربوط به پیدا کردن R توسط دستگاه است.

اگر کاردیوورژن روش انتخابی بود بیمار باید ۸ ساعت ناشتا باشد، مصرف دیگوکسین از ۴۸ ساعت قبل از کاردیوورژن قطع شود. قبل از کاردیوورژن به بیمار آرام‌بخش داده می‌شود یا به وسیله یک پزشک متخصص بیهوشی یک بیهوشی چند دقیقه‌ای ایجاد می‌گردد و پس از دادن اکسیژن مکمل شوک داده می‌شود.

استراتژیهای دفیبریلاسیون کودکان

✚ میزان انرژی مورد استفاده برای شوک قلبی کودکان در ابتدا به میزان 2J/kg ذکر و دفعات بعدی 4J/kg در تمامی دستگاهها می باشد.

مراحل آماده سازی دستگاه:

بطور کلی جهت آماده سازی باید چهار مرحله طی گردد که جهت سهولت کار در اکثر دستگاهها این مراحل بصورت یک تا چهار شماره گذاری شده که در اسلاید های بعدی چند مدل نمایش داده می شود:

۱. کلید روشن و خاموش کردن

۲. کلید انتخاب انرژی که میتواند بروی دستگاه یا پدل یا هر دو قرار بگیرد.

۳. کلید شارژ (در اکثر دستگاهها به محض اینکه انرژی به میزان لازم رسید چراغی روشن شده و صدای آلامی به گوش میرسد و میزان انرژی به صورت اعداد نشان داده می شود) که می تواند بروی دستگاه یا پدل یا هر دو قرار بگیرد.

۴. کلید تخلیه که میتواند بصورت یک کلید (در صورت استفاده از پد) بر روی دستگاه، یا دو کلید بر روی هر دو پدل قرار گرفته باشد.

مانیتورینگ:

سیستم مانیتورینگ علائم حیاتی که به نامهای مانیتور بیمار، مانیتورینگ فیزیولوژیک، مانیتور بالینی نیز معروف می باشد، اطلاعات مربوط به علائم حیاتی بیمار را به روش های مختلف جمع آوری کرده پس از تقویت و پردازش ، آنها را به صورت یک شکل موج و یا مقادیر عددی بر روی صفحه نمایش ظاهر می سازد

بیماران بستری در بخشهای، ICU و CCU، اتاق عمل، اورژانس و بیمارانی که تحت اعمال جراحی با ریسک بالا قرار میگیرند از جمله مواردی هستند که به این سیستم جهت نمایش علائم حیاتی به صورت پیوسته نیاز دارند.

سیستم مانیتور بیمار، قابلیت مانیتور کردن فعالیت الکتریکی قلب، درصد اشباع اکسیژن خون، تعداد ضربان قلب، تعداد تنفس، دمای بدن، فشار خون و... را دارا می باشد.

در ساختار این سیستم از ماژولهای مختلفی جهت اندازه گیری و نمایش علائم حیاتی استفاده شده است. از جمله این ماژولها می توان به ماژول **TEMP, ECG, SPO2, NIBP, CO2, IBP** اشاره نمود.

انواع سیستم مانیتور علائم حیاتی

- از نظر بخش بستری

مانیتورینگ **ICU**، مانیتورینگ **CCU**، مانیتورینگ اتاق عمل و مانیتورینگ اورژانس تفاوت این مانیتورها در نوع علائم حیاتی مورد نمایش می باشد.

- از نظر نحوه اتصال

مانیتورینگ کنار تختی (**BED SIDE**)، مانیتورینگ سانترال، تله مانیتورینگ (**tele monitoring**)

- قابلیتها و کارکردهای مانیتور علائم حیاتی

پیکربندی و ساختار سیستم های مانیتور شامل ماژولهای مختلف جهت اندازه گیری و مانیتور نمودن علائم حیاتی می باشد. از انواع ماژولها می توان به موارد زیر اشاره نمود.

انواع ماژول

- **ماژول ECG**: این ماژول قابلیت مانیتورینگ شکل موج سیگنال قلبی، ضربان قلب (**HR**)، تعداد **PVC** در دقیقه، آریتمی های قلبی و... را دارا می باشد.

- **ماژول RESP**: این ماژول تعداد تنفس (**RR**) و شکل موج تنفسی را نمایش می دهد.

- **ماژول SPO2**: درصد اشباع اکسیژن خون (**SPO2**)، ضربان پالس (**PR**) و شکل موج **SPO2** توسط این ماژول نمایش داده می شود.

- **ماژول NIBP**: نمایش فشار سیستول و دیاستول و فشار خون میانگین شریانی (**MAP**) توسط این ماژول نمایش داده می شود.

- **ماژول TEMP**: اندازه گیری و نمایش دما در یک یا دو کانال **T1** و **T2**

- **ماژول IBP**: نمایش فشار خون تهاجمی در یک یا دو کانال **IBP1** و **IBP2**

- **ماژول CO2** : نمایش CO2 انتهای بازدم (ETCO2) و ابتدای دم (FICO2)
- **مولتی ماژول** : این ماژول که اخیراً طراحی شده است قابلیت اندازه گیری و نمایش چندین پارامتر علائم حیاتی را به تنهایی داراست.

واحدهای اندازه گیری:

+ واحدهای اندازه گیری علائم حیاتی مورد نمایش در سیستم مانیتورینگ بیمار به شرح ذیل می باشد:

+ تعداد ضربان قلبی : ضربان بر دقیقه (BMP)

+ فشار خون، mmHg

+ دما ، درجه سلسیوس (C)

+ SpO2 : %

+ نرخ تنفس : ضربان بر دقیقه (BPM)

+ گازهای تنفسی % : یا بخشی از فشار بر حسب میلی متر جیوه (mmHg)

کلید های کنترل کننده عملیاتی

: POWER

- از این کلید جهت روشن یا خاموش کردن سیستم استفاده می گردد.

:FREEZE

- از این کلید جهت ثابت کردن سیگنال های روی صفحه استفاده می گردد . با فشار مجدد آن ، ترسیم سیگنال ها ادامه خواهد یافت.

: HOME/ MENU

- با این کلید می توان همواره به منو یا صفحه قبل بازگشت.

: START/STOP

- با فشردن این کلید اندازه گیری فشار خون شروع می شود اگر در طول اندازه گیری فشار ، این کلید دوباره فشرده شود اندازه گیری متوقف می شود.

: Rotary Knob

- با این کلید می توان پارامترهای مختلف را انتخاب و تنظیمات پارامترها را اعمال کرد. این کار با چرخاندن کلید روتاری در جهت عقربه های ساعت یا خلاف جهت آن و فشار دادن آن به داخل انجام می شود.

:ALARM SILENCE

- با فشردن این کلید می توان صدای آلام را به طور موقت معمولاً به مدت ۲ دقیقه قطع کرد.

: Record

- با فشردن این کلید می توان از سیگنال ECG و کلیه پارامترهای عددی به وسیله سانترال و یا رکورد متصل به دستگاه رکورد گرفت و با فشردن مجدد این کلید رکوردگیری متوقف خواهد شد.

نمایش الکتروکاردیوگرام

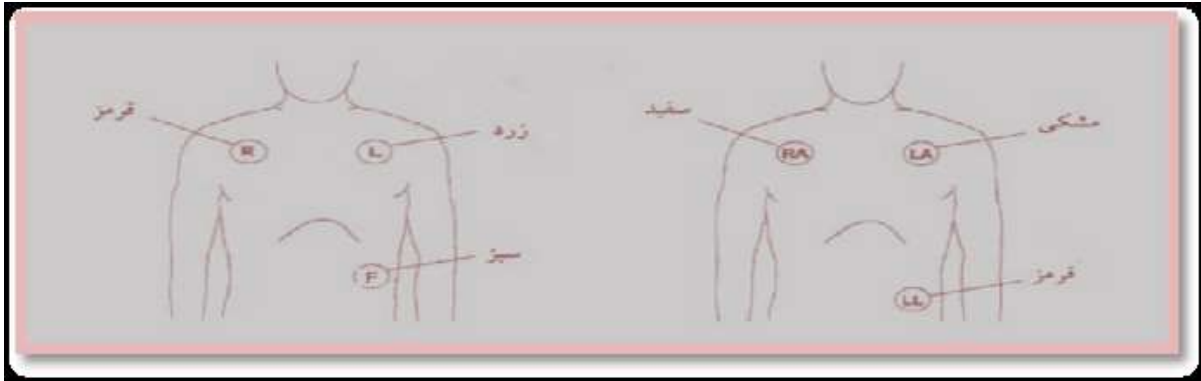
با مانیتورینگ ECG یک شکل موج پیوسته از فعالیت های الکتریکی قلب بیمار ترسیم می شود که این شکل موج برای پزشک امکان ارزیابی دقیقی از شرایط فیزیولوژیکی بیمار فراهم می کند. فعالیت پیوسته پولاریزاسیون عضله قلبی یک پتانسیل الکتریکی ایجاد می کند که به وسیله الکترودهای ECG متصل روی پوست بیمار، گرفته و آشکار می شود.

اتصال الکترودهای قلبی

پای راست: الکتروده سیاه که در قسمت راست زیر شکم وصل می شود.
سینه: الکتروده سفید که در مکان های مختلف V1 تا V6 وصل می شود.
روزی یک بار محل الکترودها را از نظر التهاب چک نمائیم.
قبل از شروع مانیتورینگ از صحت اتصال کابل در مانیتور اطمینان حاصل نمائیم.
کابل مانیتور در طول استفاده از الکترو شوک احتمال آسیب دارد باید جدا شود.
لیدها ضد آب نیستند در صورت آلودگی در آب و مواد شوینده غوطه ور نشوند.

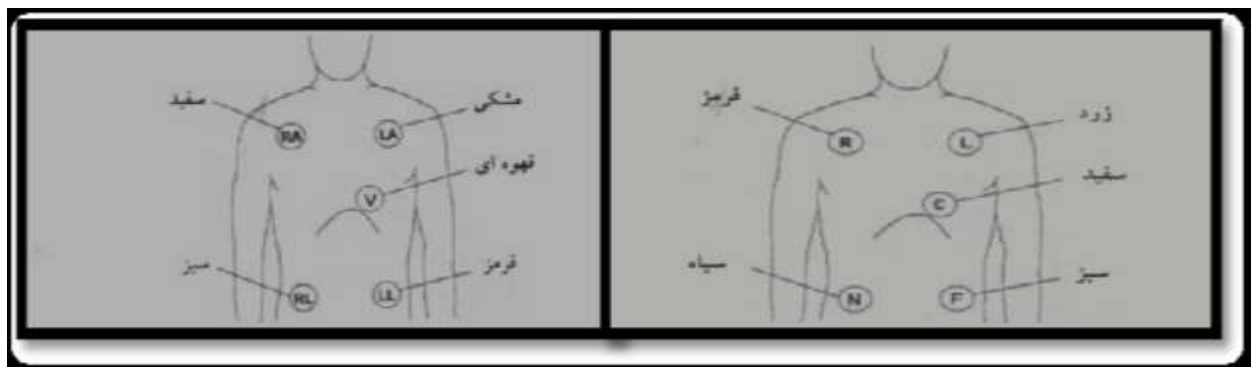
نحوه اتصال برای کابل ۳ لید

- ✚ دست راست: الکتروده قرمز که نزدیک شانه راست زیر استخوان کلاویکول وصل می شود.
- ✚ دست چپ: الکتروده زرد که نزدیک شانه چپ زیر استخوان کلاویکول وصل می شود.
- ✚ پای چپ: الکتروده سبز که در سمت چپ روی شکم وصل می شود.

نحوه اتصال برای کابل ۵ لید

- + پای راست: الکتروود سیاه که در قسمت راست زیر شکم وصل می شود.
- + سینه: الکتروود سفید که در مکان های مختلف V1 تا V6 وصل می شود.

نمایش ضربان قلب

ضربان قلب (HR) با توجه به تنظیم (HR SOURCE) ممکن است از روی شکل موج IBP1, IBP2, SPO₂, ECG گرفته شود در مد "AUTO" در صورتیکه سیگنال مناسب وجود داشته باشد عدد HR از روی ECG گرفته می شود. در غیر اینصورت با توجه به اولویت از روی هر کدام از سیگنالها که در حال مانیتور است محاسبه می شود.

- + میزان ضربان قلب از روی شکل موج SPO₂ می باشد. (در صورت تنظیم PULSE RATE:ON)
- + میزان ضربان قلب بیمار در هر ثانیه دارای مقدار متفاوتی است. سیستم مانیتور این مقدار را به صورت میانگین چند ثانیه در اختیار ما می گذارد.

اندازه گیری و نمایش درصد اشباع اکسیژن خون شریانی

میزان اشباع اکسیژن شریانی به روش پالس اکسیمتری انجام می شود. این روش یک روش پیوسته و غیرتهاجمی است که بر پایه جذب طیف های مختلف نور توسط هموگلوبین انجام می شود. در این روش میزان نوری که فرستنده به بافت بدن بیمار (انگشت یا لاله گوش) می فرستد و میزان نوری که در طرف دیگر به وسیله سنسورگیرنده دریافت می شود اندازه گیری می شود.

✚ ماژول اندازه گیری **SPO2** در سیستم های مختلف، متفاوت و از مارکهای مختلفی می باشد. لذا جهت اندازه گیری **SPO2** باید پروب مخصوص سیستم مورد استفاده قرار گیرد.

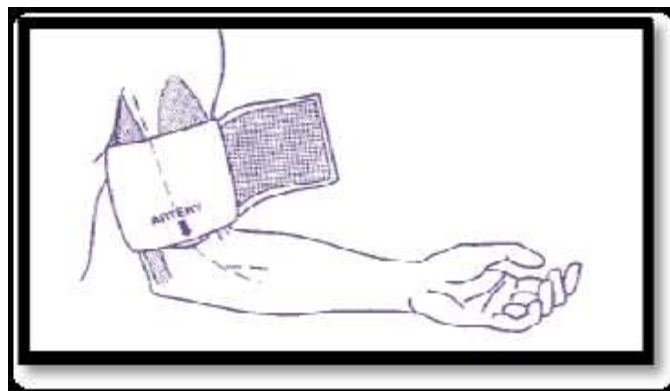
هشدار

✚ اندازه گیری **SPO2, NIBP** را به طور همزمان در یک دست نباید انجام داد. همچنین از سنسور **SPO2** در دستی که کتر وجود دارد خودداری کنید.

✚ منبع نورهای محیطی شدید مانند لامپ های اتاق عمل، لامپ های بیلی روبین، لامپ های گرم کننده مادون قرمز بر عملکرد سنسور **SPO2** تأثیر نامطلوب می گذارد.

✚ هنگام اتصال سنسور به انگشت مطمئن شوید که ناخن پنجره نوری را پوشانده و سیم سنسور بالای انگشت قرار دارد.

۴- اندازه گیری فشار خون غیر تهاجمی برای سنین مختلف به صورت دستی و اتوماتیک (NIBP)

✚ **NIBP** مخفف **Non-Invasive Blood Pressure** به معنای فشار خون غیر تهاجمی است. تکنیک اندازه

گیری **NIBP** به روش اسیلومتری (نوسان سنجی) است. ابتدا یک پمپ موتوری داخل دستگاه، کاف را تا فشار تقریبی **180 mmHg** یا تا زمانی که بطور موثری جریان خون مسدود شود باد می کند. سپس تحت کنترل مانیتور فشار داخل کاف به تدریج کاهش پیدا می کند، در این هنگام یک سنسور فشار، فشار هوا را تشخیص و یک سیگنال

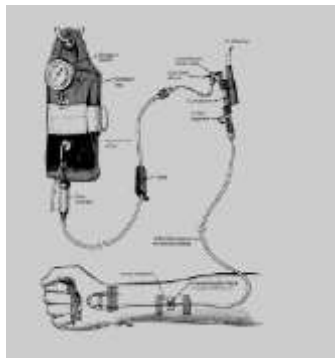
به مدار NIBP ارسال می کند . همین طور که به تدریج فشار کاف کاهش داده می شود ، خون در شریانی که قبلاً مسدود شده بود جریان پیدا می کند و مقدار اندازه گیری شده ی فشار توسط سنسور تغییر میکند. جایی که فشار به طور تیز افزایش پیدا می کند و به حداکثر می رسد ، فشار سیستولیک می گویند .

در ادامه خالی شدن کاف دامنه فشارهای ضربانی به ماکزیمم خود افزایش پیدا می کند و دوباره کاهش پیدا می کند . این دامنه حداکثر نوسان به نام فشار شریانی متوسط (Mean Arterial Pressure) نامیده می شود. جایی که فشارهای ضربانی به حداقل نوسانات برسد ، فشار دیاستولیک نامیده می شود .

چند نکته مهم:

- اندازه گیری فشار خون غیر تهاجمی در دو مد نوزاد و بزرگسال و به دو صورت دستی و اتوماتیک قابل انجام می باشد .
- قبل از اندازه گیری حتماً مد بیمار را انتخاب نمایید . برای این کار از منو (ADULT/NEONATE) ، SETUP ، بودن را چک کنید .
- مد اندازه گیری را نیز در منو NIBP انتخاب کنید که اتوماتیک و یا دستی باشد .
- قبل از اندازه گیری حتماً مد بیمار را انتخاب نمایید . برای این کار از منو (ADULT/NEONATE) ، SETUP ، بودن را چک کنید .
- مد اندازه گیری را نیز در منو NIBP انتخاب کنید که اتوماتیک و یا دستی باشد .

اندازه گیری و نمایش فشار خون مستقیم (IBP)

IBP مخفف (Invasive Blood Pressure) است . سیستم های مانیتورینگ علائم حیاتی در صورت داشتن مازول IBP قابلیت اندازه گیری و نمایش فشار لحظه ای ، خون را در دو نقطه ، توسط ترنسدیوسر IBP دارا می باشند . همچنین می توانند تغییرات این فشارها را نمایش دهند .

مرحله آماده سازی برای اندازه گیری IBP

- ۱- کابل ترنسدیوسر را به کانکتور مورد نظر خود در سیستم وصل کنید.
- ۲- مایع نرمال سالین را با فشار درون شیلنگ و ترنسدیوسر بفرستید و مطمئن شوید که حباب هوا درون شیلنگ وجود ندارد.
- ۳- کاتتر را به شیلنگ (Pressure Line) وصل کنید و مطمئن شوید که درون کاتتر و ترنسدیوسر هوا وجود ندارد.
- ۴- ترنسدیوسر را در محلی هم سطح قلب بیمار قرار دهید.
- ۵- مطمئن شوید که نام را مناسب انتخاب کرده اید
- ۶- ترنسدیوسر را Zero کنید.

۷- هر بار ترنسدیوسر عوض شد و یا زمانی که نسبت به دقت مانیتور مطمئن نیستید، مانیتور را با فشار مرجع کالیبره کنید.

هشدار

در استفاده همزمان الکتروکوتر و IBP برای جلوگیری از سوختگی بیمار ترنسدیوسر و کابل نباید با قسمتهای فلزی الکتروکوتر در تماس باشد.

اندازه گیری و نمایش دمای بدن (TEMP)

اندازه گیری دمای بدن بیمار به وسیله پرابی که دارای مقاومت متغیر بادما (ترمیستور) است، انجام می شود. مقدار این مقاومت به طور پیوسته توسط مانیتور اندازه گیری و دمای متناسب با آن نشان داده می شود. اکثر سیستم های مانیتورینگ دارای قابلیت اندازه گیری دمای دو نقطه به طور همزمان و مقایسه آنها با هم با استفاده از دو پراب TEMP می باشد.

روش انجام:

۱- اتصال پروب TEMP به سوکت مانیاتور و نصب سنسور آن روی بدن بیمار.

۲- تنظیم محدوده آلارم برای کانال دمایی مورد استفاده.

T1: کانال یک دما T 2 : کانال دو دما DT: تفاضل بین T1, T 2

چند نکته مهم

✚ قبل از هر بار استفاده سلامت ظاهری پروب TEMP را از جهت هر گونه ترک خوردگی، شکستگی و یا حفره بررسی کنید.

✚ انتخاب های قابل دسترس برای تعیین واحد اندازه گیری دما درجه سانتیگراد (C) و درجه فارنهایت (F) می باشد که در منو TEMP در قسمت TEMP UNIT قابل انتخاب است.

✚ برای اندازه گیری دما مطمئن شوید که سمت فلزی پروب با بدن تماس داشته باشد. استفاده همزمان الکترو کوتر با پروب دما می تواند باعث ایجاد سوختگی بیمار شود.

هشدار

✚ هرگاه از پروبی استفاده نمی کنید، آنرا به آرامی جمع کنید و در مکان مناسب نگهداری کنید. از پیچیدن آن دور مانیاتور خودداری کنید.

✚ کشش و فشار زیاد به کابل پروبها، باعث خرابی پوسته کابل و قطع شدن اتصالات داخلی و در نهایت صدمه دیدن پروب می شود.

✚ اگر هر گونه صدمه ای بر روی مانیاتور یا پروبها دیده شد مانیاتورینگ بیمار را متوقف کنید و با واحد مهندسی پزشکی تماس بگیرید.

✚ اگر آب روی سیستم ویا لوازم جانبی آن پاشیده شد، مانیاتور را خاموش و با یک دستمال نرم خشک کنید.

✚ در هنگامیکه سیستم در حال روشن شدن است، تمام نشانگرها روشن و آلارم های صوتی و دیداری توسط خود سیستم تست می شود. اگر هیچ بوقی شنیده نشود و یا نشانگرها روشن نشود، باید از سیستم استفاده شود.

✚ وجود دستگاههایی که اتصال به زمین نشده اند ویا سیستم الکتروکوتر نزدیک بیمار باعث عدم دقت شکل موج ها می شود.

✚ در هنگام استفاده از الکتروکوتر از قراردادن لیدهای ECG نزدیک الکتروود بازگشتی کوتر خودداری کنید .

✚ کابل ECG در طول استفاده از الکتروشوک ممکن است آسیب ببیند. قبل از استفاده مجدد آنرا چک کنید.

نکته: در حال حاضر در کلیه بخش‌های تابعه مجتمع درمانگاهی و اورژانس از دستگاه‌های مانیتورینگ شرکت پویندگان راه سعادت با مدل‌های مختلف استفاده می‌گردد، که عملکرد و نحوه کار با آنها مشابه توضیحات ارائه شده می‌باشد.

الکترو کاردیوگرافی

ثبت فعالیت الکتریکی قلب، معمولترین ابزاری است که جهت تشخیص دیس ریتمی ها، آنومالی های هدایتی، حفرات قلبی بزرگ، ایسکمی میوکارد، انفارکتوس، سطوح بالا یا پایین کلسیم و پتاسیم و اثرات برخی داروها به کار می رود.

انواع دستگاه های ECG:

- بر اساس تعداد کانال: یک دو یا چند کاناله که بر اساس تعداد لیدهایی است که دستگاه در یک زمان می‌گیرد.
- بر اساس نوع چاپ: سوزنی فشاری، سوزنی حرارتی، جوهری یا دیجیتال
- کاغذهایی که مورد استفاده قرار می‌گیرند ممکن است حساس به نور، حرارت، مواد شیمیایی، رطوبت یا فشار باشند.

استاندارد کردن دستگاه ECG:

- سرعت: 25 میلی متر بر ثانیه
- ولتاژ: 1 میلی ولت $1\text{mv}=10\text{mm}$
- شکل موج: 4 زاویه قائمه
- شرایط انجام ECG:
- آماده نمودن بیمار یعنی توضیح دادن به بیمار و تمیز بودن قفسه سینه (مواد چرب کثیف و پوسته دار نباشد)
- آماده کردن دستگاه تنظیم سرعت و ولتاژ روشن نمودن کلید فیلتر و انتخاب کلید **Auto** یا **manual**

به طور معمول دستگاههای ECG دارای ۱۲ لید می باشند که هر کدام بر اساس قرار گرفتن روی نواحی مختلف بدن الگوهای مختلفی از فعالیت الکتریکی قلب را نشان می دهند.

لیدهای دو قطبی:

لید یک: اختلاف پتانسیل بین دست راست و دست چپ

لید دو: اختلاف پتانسیل دست راست و پای چپ

لید سه: اختلاف پتانسیل دست چپ و پای چپ

لیدهای تک قطبی تقویت شده:

AVR: تقویت شده دست راست

AVL: تقویت شده دست چپ

AVF: تقویت شده پای چپ

لیدهای سینه ای:

V1 تا V6

عملکرد:

On/Off: در پشت دستگاه قرار دارد با فشردن آن به سمت پایین دستگاه را روشن کنید.

Power: با چند ثانیه فشار دستگاه آماده تنظیم می شود.

Mode: به کمک این دکمه روش گرفتن نوار را مشخص کنید با هر بار فشردن آن به گزینه بعد می روید؛

اگر **Auto** روشن باشد دستگاه به صورت اتوماتیک نوار را می گیرد؛ دکمه **Man** شخص خود نوار را می گیرد

و برای رفتن به لیدهای دیگر باید از دکمه **Hold** استفاده نمود.

Voltage (mm /mv): میزان ولتاژ هر ضربان را مشخص می کند که در حالت عادی روی ۱۰ می باشد در

ضربان با ولتاژ کم جهت واضح شدن ضربان روی ۲۰ و در ضربان با ولتاژ بالا جهت بیشتر نشدن ضربان و در

هم فرو نرفتن آنها از ولتاژ ۵ استفاده می شود.

(جهت تنظیم ولتاژ با هر بار فشار روی دکمه ولتاژ؛ ولتاژ روی یک شماره قرار می گیرد و چراغ مربوط به آن

سبز می شود.)

✚ **Rate (mm/s):** سرعت حرکت نوار را مشخص می کند که در حالت عادی روی ۲۵ و در برادی کاردی روی

۵۰ و در تاکیکاردی روی ۵ قرار گیرد.

✚ **OL:** تعداد ضربان قلب را نشان می دهد.

✚ **HZ:** میزان موج های اضافی دستگاه را مشخص می کند که باید روی گزینه دوم باشد.

آماده کردن دستگاه :

✚ دستگاه را به برق **AC** وصل نموده دکمه **ON** را بزنید. لیدها را در محل خود روی بدن قرار دهید.

✚ لیدهای اندامی توسط دستبندها در انتهایی ترین قسمت اندام ها بسته می شود به ترتیب ذیل :

✚ لید قرمز دست راست؛ لید زرد دست چپ؛ لید مشکی پای راست؛ لید سبز پای چپ (ژل را روی قسمت فلزی دستبندها بکشید).

✚ لید های سینه ای را بعد از قرار دادن زل روی آن به ترتیب ذیل روی قفسه سینه قرار دهید:

✚ **V1:** فضای بین دنده ای چهار سمت راست استرنوم با رنگ قرمز

✚ **V2:** مشابه قبلی سمت چپ با رنگ زرد

✚ **V3:** بین **V2** و **V4** با رنگ سبز

✚ **V4:** فضای بین دنده ای پنجم خط مید کلاویکول با رنگ قهوه ای

✚ **V5:** فضای بین دنده ای پنجم آنتریور اگزیلاری چپ با رنگ سیاه

✚ **V6:** فضای بین دنده ای پنجم مید اگزیلاری چپ با رنگ بنفش

✚ بعد از گذاشتن لیدها رابط را به دستگاه وصل نموده و با فشردن دکمه **Power** و گذاشتن روی **Mode** مشخص نوار را بگیرید.

✚ توجه: رول نوار را باید در محل خود به صورتی قرار دهید که سمت خط کشی شده آن رو به مداد دستگاه باشد

اشتباهات تکنیکی:

✚ جابجا بستن دستبندها با پابندها: **ECG** به صورت **AF** دیده خواهد شد.

✚ جابجا بستن دستبندها: ایجاد دکسترو کاردیای کاذب

✚ جابجا بستن الکتروود دست راست و پای چپ: منفی شدن لید دو

✚ جابجا بستن الکتروود دست چپ با پای چپ: منفی شدن لید سه

پارازیت:

✚ پدیده ای ناخوشایند که باعث تنزل کیفیت کار دستگاههای الکتریکی میگردد.

انواع پارازیت:

✚ خط ایزوالکتریک سرگردان: ناشی از تماس ناکافی وضعیت الکترودها با پوست بدن

✚ لرزش اندام ها: ترمور ناشی از بیماریهای عصبی عضلانی که برای کاهش این حالت بهتر است الکترودها را به قسمتهای پروکسیمال اندام ها ببندیم.

✚ لرزش ناشی از سرما: سبب SHIVERING میشود که با بستن الکترودها به پروکسیمال اندام ها هم برطرف نمی شود.

✚ سینوزوئیدال: در بیمارانی که تنگی نفس دارند ECG به فرم سینوزوئید دیده می شود.

✚ اثر جریان متناوب یا برق شهر: اگر دستگاه فیلتر نداشته باشد در اثر فرکانس برق شهر خطوط هاشور زده دیده می شود.

نکته: در حال حاضر در کلیه بخشهای تابعه مجتمع درمانگاهی و اورژانس از دستگاههای الکتروکاردیوگرافی شرکت اینومد با ۲ مدل استفاده می گردد، که عملکرد و نحوه کار با آنها مشابه توضیحات ارائه شده می باشد.

پالس اکسی متری

پالس اکسی متری عبارت از اندازه گیری غیر تهاجمی و مداوم میزان اشباع اکسیژن خون شریانی بوده، نمایانگر مقدار اکسیژن حمل شده توسط هموگلوبین است.

طرز کار پالس اکسیمتر:

Spo2 توسط قرار دادن یک پروب بر روی انگشت، نوک بینی، نرمه گوش و یا دور مچ دست و پا در نوزادان که ضربانات بستر شریانی در آنها قابل اندازه گیری باشد کنترل می شود.

خون شریانی دارای نبض است که در زمان سیستول ایجاد می شود در این زمان حجم خون افزایش می یابد این تغییر حجم خون سبب می شود جذب نور نیز در زمان ایجاد نبض متفاوت شده و ایجاد منحنی نماید.

پروپ پالس اکسی متر شامل دو دیود است که با شدت یکسان نورهای قرمز و مادون قرمز را ساطع می کنند. مقادیر متفاوتی از این نورها توسط دو نوع هموگلوبین (با و بدون اکسیژن) جذب می شوند. یک ردیاب نوری که در طرف مقابل دیودها قرار داده می شود، نسبت دو نوع نور متفاوت را حس می کند و به این ترتیب مقدار دو نوع هموگلوبین را محاسبه کرده نشان می دهد.

شرایطی که در آن پالس اکسیمتر کار نمی کند:

- ۱- کاهش پرفوزیون بافتی یا هایپو ولمی و شوک (هر موردی که نبض عروقی را کاهش دهد توانایی این ابزار را برای آنالیز نور کاهش می دهد نظیر هایپوترمی شدید، هایپوتانسیون شدید، انفوزیون داروهای vasoconstrictive با دوز بالا، فشار مستقیم روی شریان نظیر پر بودن کاف فشار خون).
 - ۲- اختلالات هموگلوبین (مانند وجود مت هموگلوبینمی و صدمات استنشاقی)
 - ۳- وجود رنگها و پیگمانها (متیلن بلو و یا پوست های بسیار پیگمانته که اکسی متر اندکی کمتر از حد طبیعی محاسبه می شود و یا لاک ناخن که سبب کاهش غیر طبیعی spo2 می شوند).
 - ۴- تداخل نوری با منبع نور خارجی (فتوترایی، نور فلورسنت و نور خارجی)
- نکته: به احتمال قوی هموگلوبین جنینی و بیلی روبین تاثیر بر دقت پالس اکسیمتر در نوزاد ندارد.

مزایای اکسی متری نبض:

- این روش غیر تهاجمی و بدون درد است.
- معمولاً نیاز به کالیبر کردن دستگاه ندارد.
- ناحیه کوچکی از بدن را اشغال می کند.
- برای هر سنی میتواند استفاده شود.
- در ضمن انتقال بیماران در معرض خطر، حین ساکشن، تغییر پوزیشن، در بیمار تحت اکسیژن درمانی با سیستم های با جریان بالا و پایین و یا تهویه مکانیکی می تواند بسیار مفید باشد.
- به طور مداوم و در زمان دم SpO_2 را اندازه می گیرد ابزار با ارزشی برای مانیتور روتین بیماران در معرض خطر هایپوکسمی است.
- در افرادی که دچار صدمه و یا جراحی در نواحی دیستال بدن شده اند برای کنترل کیفیت پرفیوژن ناحیه مفید است.

محدودیت های اکسی متری:

وقتی SpO_2 برابر ۹۰٪ باشد در شرایط طبیعی (درجه حرارت P_{CO_2} ، P_H و سطح خونی $2.3DPG$ در حد نرمال) میزان PaO_2 در حدود $60mmHg$ خواهد بود تغییر در هر کدام از این عوامل سبب شیفت منحنی به چپ یا راست شده روی میل ترکیبی Hb و O_2 و ارتباط بین SpO_2 و pao_2 تاثیر می گذارد.

پالس اکسی متری به تنهایی نمی تواند برای فرایند جداسازی بیمار از ونتیلاتور استفاده شود چرا که قادر نیست تغییرات مربوط به $paco_2$ را نشان دهد.

محدودیت های تکنیکی هنگام اکسی متری نبض:

✚ تداخلات نوری: زمانی رخ می دهد که نور ایجاد شده از منابع دیگر نظیر نور خورشید یا **Heat Lamp** به گیرنده نوری رسیده گیرنده نوری نتواند نور عبوری از بافت ها را حس کند و یا به محاسبه SpO_2 پردازد. محافظت گیرنده نوری از منابع قوی نور توسط پوشاندن محل با عایق نور کمک کننده است.

✚ شنت نوری: زمانی رخ می دهد که قسمتی از نور ایجاد شده توسط دیود تولید نور بدون آنکه از کلیه بافتهای انگشت عبور کند به گیرنده نوری برسد مثلاً از اطراف انگشت عبور کرده به گیرنده نوری برسد. برای کنترل این وضعیت از سایز مناسب با انگشت بیمار استفاده شود.

✚ فشار زیاد سنسور بر ناحیه سبب احتقان وریدی و یا نبض دار شدن ورید شده SpO_2 به طور غلط کم نشان داده می شود. برای کنترل این وضعیت سنسور را بسیار نرم و با فشار کم به دور انگشت فیکس نماییم.

✚ پس از انتخاب محل و وصل نمودن پروب، دستگاه را روشن نموده تا سیگنالها برقرار شود **ABG** بیمار را کنترل کرده مقدار اشباع اکسیژن را با **spo2** مقایسه نمایید در حالت طبیعی امکان ۲٪ اختلاف را داریم در صورت عدم تطابق به دنبال عوامل اختلال گر باشیم که قبلا ذکر شد.

عوارض:

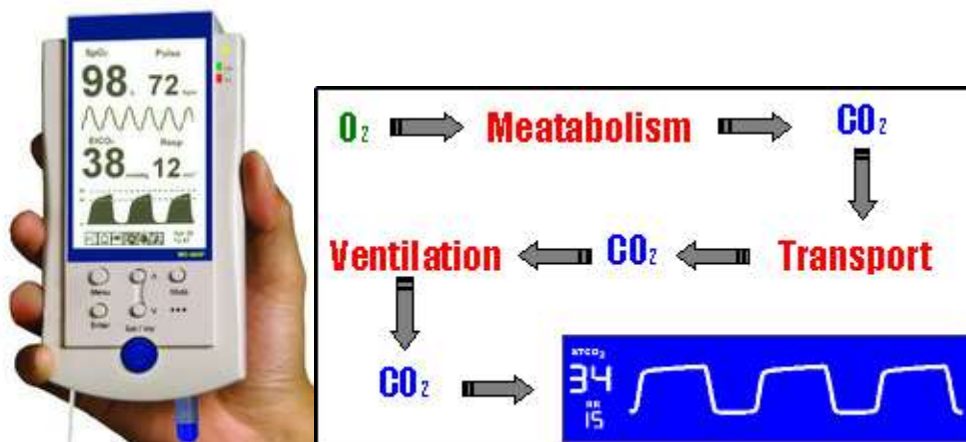
عوارض پالس اکسیمتری نادر است و شامل نکروز فشاری ناشی از تماس طولانی مدت با پروب است. این عارضه در نوزادان و به خصوص نوزادان نارس بیشتر مشاهده می شود و جهت پیشگیری از این عارضه باید در فواصل زمانی منظم و کوتاه (۱ تا ۲ ساعت) جای پروب ها را عوض نمود.

ملاحظات:

- ✚ حداکثر دقت پالس اکسیمترها وقتی است که اشباع اکسیژن بین ۸۰ تا ۹۵٪ باشد .
- ✚ دقت پالس اکسیمتر در تعیین درصد اشباع اکسیژن حدود ۸۰٪ یا بالاتر است . در درصدهای کمتر اشباع اکسیژن این دقت کمتر می شود.
- ✚ بیقراری بیمار یا حرکت بیش از حد نوزاد سبب اختلال در کارکرد پالس اکسیمتر می شود.
- ✚ اگر پروب به درستی بسته نشود ، دقت کار پالس اکسیمتر کم می شود.
- ✚ پالس اکسیمتر در شرایط هیپوتانسیون شدید قابل اعتماد نیست. در این شرایط اگر پروب به گوش بسته شود ، ممکنست قابلیت بیشتری داشته باشد.
- ✚ پالس اکسیمتر فقط اکسیژناسیون را نشان می دهد و هیچ ارزشی در برآورد کفایت تهویه (وضعیت دی اکسید کربن) ندارد.

کاپنوگرافی

ثبت موج محتوای دی اکسید کربن در هوای تنفسی ، کاپنوگرافی خوانده می شود. وسیله ای که برای ثبت فشار نسبی دی اکسید کربن در هوای بازدم به کار می رود کاپنوگراف است که وسیله ای برای بررسی غیر تهاجمی تهویه به شمار می آید . با این دستگاه ، **End Tidal Co2** به دست می آید و با محاسباتی **Co2** بازدمی مشخص می گردد بنابراین اعداد حاصل به جریان و تعداد تنفس ارتباط دارد. در نوزادان به علت تعداد به نسبت زیاد تنفس در دقیقه و حجم جاری به نسبت کم و ناهمگونی مشخص تهویه به پرفوزیون ، به دست آوردن **Co2** در **End Tidal** مشکل است . این امر سبب می شود ارقام حاصل از **Pa Co2** کمتر از واقعی محاسبه شوند ، گرچه دستگاه های جدیدتر با فضای مرده کمتر و سنسوری که در جریان اصلی هوا قرار گیرد احتمالاً از شدت این مشکل می کاهند.

فیزیولوژی :

سلول های بدن انسان نیاز به اکسیژن دارند، و این اکسیژن توسط خون به آنها می رسد. O_2 به سلول ها تحویل داده می شود و پس از مصرف آن به وسیله سلول ها، گاز CO_2 سمی تولید شده با گردش خون خارج می شود. خون، گاز CO_2 را به سمت مویرگ های موجود در ریه ها هدایت کرده تا در بازدم های بعدی به فضای خارج فرستاده شوند.

انواع کاپنوگراف:

دو نوع کاپنوگراف به نام های **Main stream** و **Side stream** وجود دارد. کاپنوگراف های **Main stream** دارای یک سنسور CO_2 هستند، که به یک تعدیل کننده راه هوایی متصل شده است. این تعدیل کننده بین تیوب مربوط به داخل نای بیمار و جریان هوایی ونتیلاتور قرار می گیرد. سنسور از یک منبع نوری، یک واحد نمونه گازی و یک فیلتر برشی چرخ مانند مرتبط با آشکارساز نوری تشکیل شده، که وظیفه فرستادن نور مادون قرمز (**Infra red**) از طریق تعدیل کننده را به عهده دارد. نور مادون قرمز توسط CO_2 در جریان هوای بیرون رونده جذب می شود. هر چه میزان گاز CO_2 بیشتر باشد، میزان نور مادون قرمز بیشتری جذب شده و نور کمتری به آشکار ساز می رسد. در این صورت سیگنال تولید شده به کپنوگراف فرستاده می شود، تا نمودار مربوطه بر روی صفحه نمایش ترسیم شود. کاپنوگراف های نوع **Side stream** از گاز موجود در مسیر هوایی از طریق یک لوله کوچک نمونه برداری می کنند در مکانی مشابه با محل قرارگیری سنسور کاپنوگراف **Main stream** تمامی اندازه گیری ها و پردازش سیگنال در درون خود کاپنوگراف **Side stream** انجام می شود به روشی مشابه کاپنوگراف **Main Stream**

ملاحظات فیزیولوژیک:

وقتی غلظت CO_2 هوای بازدمی برای کفایت تهویه اندازه گیری می شود باید نزدیک مقادیر موجود در نمونه گازهای خون شریانی باشد. در یک ریه طبیعی ، اگر تهویه و پرفوزیون با هم منطبق باشند ، CO_2 به سرعت از راه غشای بین مویرگ ها و آئول ها انتشار می یابد. End Tidal Co_2 معادل فشار نسبی CO_2 در راه های هوایی در پایان یک تنفس معمولی است اما غلظت CO_2 در طی بازدم تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار می گیرد که شامل نسبت تهویه به پرفوزیون در داخل ریه ها ، تولید کلی CO_2 و تهویه کلی آئول می باشد.

کاربرد بالینی کاپنوگرافی:

۱- مانیتورینگ با کاپنوگرافی یک روش غیر تهاجمی است که باز بودن راه های هوایی و کل سیستم تهویه را نشان می دهد.

۲ - تغییرات در کاپنوگرافی می تواند نشانه اختلال کارکرد ریه ها یا ونتیلاتور باشد.

✚ افت ناگهانی End Tidal Co_2 به صفر یا نزدیک صفر می تواند نشانه جابجایی لوله تراشه به داخل مری تلقی گردد یا لوله کاملاً از ست ونتیلاتور جدا شده یا لوله تراشه کاملاً مسدود شده و یا ونتیلاتور از کار افتاده است.

✚ افت تدریجی در End Tidal Co_2 در طی زمان نیز نشاندهنده یک اتفاق جدی در وضعیت قلبی - عروقی مانند هایپوتانسیون شدید در اثر از دست دادن مقدار زیاد خون ، ایست قلبی ، آمبولی ریه به علت وجود لخته و ... می باشد.

✚ افت End Tidal Co_2 به همراه از بین رفتن قسمت منحنی ، نشانه نداشتن بازدم کافی است . این امر وقتی لوله تراشه به خوبی محکم نشده باشد ، لوله به شکل نسبی مسدود شده یا از ونتیلاتور کمی جدا شده باشد اتفاق می افتد.

✚ اختلاف زیاد بین CO_2 شریانی و End Tidal Co_2 نشانه تهویه بیش از حد فضای مرده است . در پنومونی ، دیسپلازی برونکوپولموناری و بیماری غشای هیالین این امر رخ می دهد.

✚ افزایش تدریجی در End Tidal Co_2 بدون تغییرات شکل منحنی ، نشانه انسداد نسبی راه های هوایی ، افزایش دمای بدن ، نشت در سیستم ونتیلاتور و هایپوونتیلیون ناشی از آن می باشد.

✚ افزایش سریع و ناگهانی End Tidal Co_2 با مصرف بیکربنات سدیم یا افزایش ناگهانی برون ده قلب رخ می دهد.

۳- End Tidal Co_2 در نوزاد بیدار که آرامبخش دریافت می کند ، زودتر از پالس اکسیمتر نشان دهنده دپرسیون تنفسی می باشد.

۴- End Tidal Co_2 در حین انتقال نوزاد از هایپوکربی ناشی از تهویه بیش از حد نوزاد که به شکل ناخواسته اتفاق می افتد پیشگیری می کند که هایپوکربی سبب اختلال جدی در جریان خون مغز می شود.

شرایطی که کاپنوگرافی مفید است:

- اطمینان از محل لوله تراشه
- اطمینان از دفع CO₂ حین احیا
- هایپو ونتیلاسیون یا هایپرونتیلاسیون طی تهویه مکانیکی
- تنفس دوباره هوای بازدمی
- انسداد راه های هوایی
- محکم نشدن لوله تراشه به خوبی در محل خود

پمپ انفوزیون و پمپ سرنگ

پمپ های انفوزیون و پمپ های سرنگ با اشکال و اسامی مختلف در بیمارستانهای ایران موجود می باشند که نحوه کار با آنها، شکل ظاهری و عملکرد دستگاهها متفاوت است اما اصول اصلی کار با این دستگاه ها یکسان است . در این جا به چند مدل از رایج ترین انواع دستگاه های انفوزیون موجود در بخش های مجتمع درمانگاهی و اورژانس اشاره می شود.

پمپ انفوزیون: JMS/OT601

این دستگاه جهت تزریق داروها در طی ساعت معین با حجم معین می باشد.
عملکرد:

On/Off: که پشت دستگاه قرار دارد روی **on** قرار گیرد.

Power: چند ثانیه روی آن فشار دهید تا دستگاه روشن شود.

Start: با فشار آن پمپ شروع به کار می کند.

Stop: جهت متوقف کردن تزریق استفاده می شود. (با متوقف کردن تزریق می

توان تنظیمات پمپ را تغییر داده سپس تزریق را مجدد شروع نمود..

lvSet: قطرات آن باید با تروس وصل شده برابر باشد. (ست ۱۵ /ست خون

۲۰/میکروست ۶۰)

Rate: باکمک این دکمه میزان تزریق در هر دقیقه یا هر ساعت مشخص می شود.

توجه: جهت تنظیم بر حسب قطره در دقیقه یا میلی لیتر در ساعت از دکمه سفید رنگ پشت پمپ باید استفاده نمود که در

حالت پایین بودن بر حسب **gtt/min** و در حالت بالا بودن بر حسب **ml/h** می باشد . پمپ با هر روشی که تنظیم باشد آن

روش با رنگ سبز روشن می شود.

Volume: حجم مورد نیاز که باید در طی تزریق انجام شود مشخص می گردد. (حجم بر حسب میلی لیتر می باشد).

Purge: در هنگام تزریق فشاری (Push) حجم کمی از دارو استفاده می شود.

آماده کردن پمپ:

پمپ را با کمک پیچی که در پشت آن قرار دارد به پایه سرم وصل نمایید.

تروس مورد نظر را به دارو؛ خون یا سرم وصل نموده و روی پایه سرم قرار دهید.

تروس را از داخل پمپ که درب آن در سمت راست پمپ قرار دارد عبور دهید جهت باز

کردن آن قطعه فلزی روی پمپ را به سمت جلو سپس به سمت عقب می کشیم بعد از عبور

تروس از داخل آن (تروس به صورت کاملاً صاف باشد) درب را می بندیم. چشمی دستگاه را روی چشمی تروس قرار می

دهیم (چشمی تروس باید کمتر از نصف حجم خود مایع داشته باشد) پیچ تروس را در حالت کاملاً باز قرار می دهیم. پمپ

را بر حسب حجم و قطرات تنظیم می کنیم و دکمه **start** را فشار می دهیم.

توجه: اگر در هنگام کار پمپ می خواهید تنظیمات را تغییر دهید باید ابتدا با دکمه **Stop** پمپ را متوقف کرده تنظیمات

جدید را انجام داده سپس **Start** را بزنید.

توجه: قبل از تزریق از سالم بودن رگ بیمار مطمئن باشید پمپ تحت هر شرایطی دارو را

تزریق می کند.

آلارم ها:

قرمز شدن هر کلمه نشانه آلارم آن است.

Low battery: اتمام باطری دستگاه؛ پمپ را به برق وصل نمایید.

Air: در مسیر تروس هوا وجود دارد اگر حجم هوا بسیار کم است از دکمه **purge** استفاده نموده و هوا را پوش کنید. در

صورت حجم زیاد هوا پمپ را **stop** نموده تروس را جدا کنید هوا را خالی نموده مجدد تروس را در پمپ قرار دهید.

Empty: ویال دارو یا کیسه خون به اتمام رسیده است.

Occl: نشانه بسته بودن مسیر تزریق است. تمام مسیر را چک کرده از باز بودن مسیر و نداشتن پیچ خوردگی و نگرفتن رگ

مطمئن شوید.

Door: درب دستگاه باز است مجدد چک شود.

Drip: پمپ نمی تواند قطرات را بشمارد. بدلیل عدم همخوانی قطرات تنظیم شده با نوع تروس؛ پر بودن کامل چشمی

تروس؛ تمیز نبودن چشمی دستگاه یا جدا شدن سیم رابط چشمی پمپ از پشت آن.

پمپ انفوزیون JMS/OT701

کارکرد کلی دستگاه مانند نوع ۶۰۱ می باشد.

عملکرد:

Power: با فشردن آن دستگاه را روشن کنید.

IV.Set: با فشردن آن قسمت تنظیم قطرات تروس فعال می شود. با کمک

دکمه های افزایش و کاهش قطرات متناسب را انتخاب کنید.

Set/Confirm: با یکبار فشردن آن قسمت **Vol.infuse** فعال می شود باز هم

با کمک دکمه کاهش و افزایش مقدار تزریق را برحسب **gtt/min** مشخص

کنید. با فشردن مجدد دکمه **Set/Confirm** به قسمت **Limit** رفته و حجم

کلی تزریق را مشخص کنید.

Purge: جهت تزریق فشاری حجم کمی از دارو استفاده می شود.

Start: شروع تزریق

Stop: متوقف کردن تزریق

انفوزیون پمپ مدل Infusomat P ساخت B. BRAUN

نحوه راه اندازی و آماده سازی:

هرگز بطری سرم تزریق را پایین تر از سطح پمپ وصل نکنید.

ست سرم را به بطری سرم وصل کنید و محفظه قطره ان را حداکثر ۲/۳ پر کنید.

ست سرم را طبق شکل کشیده شده روی بدنه دستگاه جاگذاری کنید و دقت

نمایید که ست باید کاملاً در درون سنسور هوا قرار گیرد.

حال دستگاه را با کلید **ON/OFF** روشن کنید. دستگاه پس از تست کردن خود،

نوع ست یا میکروست را از شما می خواهد؛ اگر از ست استفاده می

کنید **Intrafix p(standard)** را انتخاب کرده سپس کلید زیر کلمه **YES** را فشار

دهید. اگر از میکروست استفاده می کنید، با استفاده از کلید زیر کلمه **Next**،

Group را انتخاب کرده و با کلید زیر کلمه **YES** آن را تایید کنید. پس از تایید

بر روی صفحه عدد صفر ممی آید که یعنی دستگاه آماده گرفتن اطلاعات میباشد و با توجه به نوع تزریق می توانید به دستگاه اطلاعات داده و آن را راه اندازی نمایید.

نحوه تزریق بر اساس اطلاعات ml/h:

- + نرخ تزریق را بر اساس قطره میکروست بر دقیقه (ml/h) توسط دکمه های اعداد به دستگاه بدهید.
- + به وسیله دکمه VOL میزان حجم دارو را وارد کنید سپس با فشار دادن مجدد دکمه VOL آن را تأیید کنید.
- + قبل از شروع تزریق جهت پاک کردن و یا تصحیح اطلاعات از دکمه C استفاده کنید.
- + دکمه stop/start را فشار دهید تا تزریق شروع شود.

نحوه تزریق بر اساس اطلاعات حجم و زمان تزریق:

+ به وسیله دکمه VOL میزان حجم دارو را وارد کنید. با توجه به نوع ست باید میزان حجم جبرانی یا compensation volume به دستگاه داده شود.

+ پس از دادن اطلاعات با فشار دادن مجدد دکمه volume آن را تأیید کنید.

+ دکمه time یا زمان را فشار دهید و زمان تزریق را به دستگاه بدهید و سپس با فشار دادن مجدد دکمه time آن را تأیید کنید.

+ دستگاه به صورت اتوماتیک میزان نرخ تزریق را مشخص می کند و با فشار دکمه Rate دستگاه آماده تزریق می گردد.

+ دکمه Start/Stop را فشار دهید تا تزریق شود.

+ قبل از شروع تزریق جهت اصلاح و یا پاک کردن اطلاعات می توان دکمه C را فشار دهید.

نحوه تزریق بر اساس اطلاعات Dosage (mg/kg/min یا mg/min):

- + پس از مشخص کردن نوع ست بر روی صفحه سه دکمه VOL، TIME، SF ظاهر می شود.
- + دکمه SF را یکبار فشار دهید تا بر روی صفحه کلمه Dosage Calculation ظاهر گردد.
- + جهت فعال کردن این گزینه دکمه ON را تأیید کنید.
- + غلظت دارو بر اساس mg/ml به دستگاه بدهید، لازم به ذکر است با فشار دادن دکمه "→" می توان جداگانه میزان حجم سرم و غلظت دارو را به دستگاه داد.
- + پس از دادن غلظت، دکمه OK را فشار دهید.
- + براساس نوع اطلاعات دارویی می توان وزن مریض را به دستگاه داده و دستگاه به صورت اتوماتیک نرخ تزریق را بر اساس ml/h محاسبه می کند.

✚ با تائید دکمه RATE دستگاه آماده تزریق می باشد.

✚ دکمه VOL را فشار داده و میزان حجم دارو مورد تزریق را به دستگاه دهید.

✚ دکمه stop/start را به جهت شروع تزریق فشار دهید.

نحوه عملکرد تزریق سریع یا Bolus:

✚ در هنگام تزریق بر روی صفحه کلمه Bol نمایان شود. هنگامی که کلید Bol را فشار می دهید، دستگاه از شما حجم

مورد تزریق را می خواهد و پس از وارد کردن حجم مورد نظر با تائید کلید YES دستگاه شروع به تزریق به صورت

Bolus می کند و پس از اتمام تزریق سریع دستگاه به صورت اتوماتیک به حالت تزریق اولیه باز می گردد.

نحوه استفاده از Bolus function:

✚ ابتدا کلید SF انقدر فشار داده تا Standy function ظاهر گردد سپس با کلید C اطلاعات زمانی را پاک کرده و میزان

زمان جدید را وارد کنید و با کلید END خارج شوید.

نحوه استفاده از Drug selection:

✚ ابتدا کلید SF انقدر فشار داده تا Drug selection ظاهر گردد سپس با کلید (+) داروی مورد نظر را انتخاب کنید و

جهت پاک کردن دارو از کلید CRL استفاده و با کلید END خارج شوید.

نحوه استفاده از Occlusion pressure:

✚ ابتدا کلید SF انقدر فشار داده تا Occlusion pressure ظاهر گردد سپس با کلید (+) و یا (-) میزان فشارها را تنظیم

کنید و با کلید END خارج شوید.

نحوه استفاده از Drop control:

✚ ابتدا کلید SF انقدر فشار داده تا Drop control ظاهر گردد چنانچه پمپ با Drop sensor استفاده شود باید کلید

OFF را فشار دهید. در اینصورت پمپ باید بصورت حجم سنجی استفاده گردد. چنانچه پمپ با Drop sensor استفاده

شود باید کلید ON را فشار دهید و با کلید END خارج شوید.

پمپ سرنگ مدل 5 Perfuser compact ساخت B.Braun:

این دستگاه قابلیت تزریق با سرنگ های ۲CC، ۵CC، ۱۰CC، ۲۰CC، ۵۰CC ایرانی و خارجی را دارا می باشد و با توجه به امکانات نرم افزاری آن می توان با دادن پارامترهای نرخ تزریق را به طرق مختلف به دست آورد که به شرح زیر می باشد:

۱- نحوه تزریق بر اساس نرخ تزریق یا ml/h

۲- نحوه تزریق بر اساس حجم و زمان تزریق

نحوه آماده سازی و راه اندازی:

پس از جایگذاری سرنگ، دستگاه را روشن کرده در ابتدا دستگاه خود را تست می کند سپس کد سرنگ روی صفحه ظاهر می گردد، با فشار دادن کلید F دستگاه آماده استفاده می باشد.

نحوه تزریق بر اساس اطلاعات ml/h:

✚ میزان تزریق را بر اساس ml/h توسط دکمه های اعداد به دستگاه بدهید.

✚ قبل از شروع تزریق جهت پاک کردن و یا تصحیح اطلاعات از دکمه C استفاده کنید.

✚ دکمه start/stop را فشار دهید تا تزریق شروع شود.

نحوه تزریق بر اساس اطلاعات حجم و زمان تزریق:

✚ ابتدا دکمه F را فشار دهید سپس کلید شماره ۲ را فشار دهید، حال حجم مورد نظر (حجمی که باید تزریق شود)

را توسط دکمه های اعداد به دستگاه بدهید، سپس دکمه F را برای تأیید فشار دهید.

✚ میزان تزریق محاسبه شده توسط دستگاه روی صفحه ظاهر می شود. حال دکمه stop/start را فشار دهید تا

تزریق شروع شود.

نحوه عملکرد تزریق سریع یا Bolus:

➤ روش اول: در هنگام تزریق، کلید شماره ۱ را فشار دهید عدد ۱۲۰۰ روی صفحه ظاهر می گردد با فشار دادن کلید C، این عدد را پاک کرده و مقدار مورد نظر را توسط کلید اعداد وارد کرده و سپس با فشار دادن کلید F، تأیید می کنیم. دستگاه شروع به Bolus می کند و پس از تزریق هر ۱cc، یک صدای بیب می دهد، پس از اتمام Bolus دستگاه خود به خود به حالت اولیه برمیگردد و با rate قبلی شروع به تزریق می کند.

➤ روش دوم: در هنگام تزریق، کلید شماره ۱ را یکبار فشار دهید، عدد ۱۲۰۰ روی صفحه ظاهر می گردد، مجدداً کلید شماره ۱ را فشار داده و نگه می داریم، تا زمانی که دستان روی کلید شماره ۱ باشد عمل Bolus انجام می شود.

نحوه استفاده از Stand by:

➤ این حالت در زمان Stop امکان پذیر است ابتدا کلید F را فشار می دهیم سپس کلید ۸ را فشار می دهیم، دستگاه در حالت Stand by قرار می گیرد، برای خروج از این وضعیت مجدداً کلید F را فشار می دهیم.

سرنگ پمپ JMS sp-500:

جهت تزریق دارو های با حجم کم در طی مدت زمان مشخص استفاده می شود.

عملکرد قسمتهای مختلف دستگاه:

AC: دستگاه به برق اصلی وصل است

Battery: مدت زمان کارکرد باتری را نشان می دهد. روشن بودن هر سه خانه ۹۰ دقیقه؛ دو خانه ۳۰ دقیقه؛ یک خانه ۵ دقیقه باتری دارد.

Power: جهت روشن کردن پمپ استفاده می شود (یک ثانیه آن را فشار دهید)

Flow Rate: سرعت تزریق را مشخص می کند.

سرنگ ۱۰ سی سی حداکثر تا ۲۰۰ ml/h / سرنگ ۲۰ سی سی حداکثر ۳۵۰ ml/h

سرنگ ۳۰ سی سی حداکثر ۴۵۰ ml/h / سرنگ ۵۰ سی سی حداکثر ۸۰۰ ml/h

فشردن همزمان دکمه **Reset/Rapo:** جهت حذف کردن هوا از ست استفاده می شود.

فشردن همزمان دکمه **Σ ml/Rapo:** جهت تزریق فشاری حجم کمی از دارو استفاده می شود.

Start: شروع تزریق

Stop: متوقف کردن تزریق

آماده کردن دستگاه:

ابتدا دارو را در سرنگ مورد نظربکشید؛ و سرنگ را به تروس یا اسکالپ وصل کنید.

کلمپ سرنگ پمپ را به سمت بالا برده و ۹۰ درجه بچرخانید

دکمه سفید در قسمت انتهایی سرنگ پمپ را فشار دهید همزمان آن را به عقب بکشید؛ انتهای سرنگ را در قلاب باز شده انتهایی و تیغه تیوپ سرنگ را در شکاف پمپ قرار دهید. کلمپ سرنگ را به حالت اول برگردانید. دکمه سفید انتهایی را مجدد فشار دهید تا سرنگ در مکان خود ثابت شود.

بعد از اتمام کار مجدد دکمه سفید انتهایی را به سمت پایین فشرده و سرنگ را جدا کنید
آلارم ها:

Occl: بسته بودن مسیر تزریق، تزریق را متوقف کرده مسیر را از نظر پیچ خوردگی یا بسته بودن چک کنید؛ سپس تزریق را مجدد شروع کنید.

Battery: باتری دستگاه در حال به اتمام رسیدن است. پمپ را به برق وصل کنید.

Near Empty: محلول در حال به اتمام رسیدن است. محلول بعدی را آماده نمایید.

End: تزریق کامل شده است.

دستگاه های مختلف و متفاوتی برای اندازه گیری قند خون در بخشها وجود دارد که اکثر آنها عملکرد مشابهی دارند. برای تست قند با یک دستگاه گلوکومتر، یک نوار گلوکومتر یک بار مصرف را در دستگاه قرار میدهم. یک قطره خون کوچک به نوار نزدیک میکنیم تا خون را جذب کند. نوارها با مواد شیمیایی (گلوکز اکسیداز، دهیدروژناز، هگزوکیناز) پوشش داده شده اند که با گلوکز خون ترکیب می شوند سپس دستگاه قند خون موجود در خون را نشان می دهد.

عوامل موثر بر کارایی دستگاه گلوکومتر

دقت نتایج گلوکومتری به کیفیت دستگاه و نوارهای آن بستگی دارد. حتما باید به تاریخ مصرف روی بسته های نوار توجه شود. آموزش صحیح در مورد نحوه استفاده از دستگاه نیز به نشان دادن نتایج درست کمک می کند.

تفاوت مهم این است که میزان قند خونی که دستگاه گلوکومتر با استفاده از نمونه خون کامل نشان میدهد کمتر از میزان قند خونی است که آزمایشگاه با استفاده از پلاسمای خون نشان می دهد. تقریباً همه دستگاههای گلوکومتر با $+10\%$ درصد اختلاف نسبت به قند خونی که در آزمایشگاه کنترل می گردد، نتیجه را نشان می دهند. البته عواملی مثل کالیبراسیون دستگاه گلوکومتر، درجه حرارت، میزان حجم نمونه خونی که روی نوار قرار داده می شود، میزان وجود یک داروی خاص در خون، هماتوکریت، کثیف بودن دستگاه و تاریخ مصرف نوارها بر روی نتیجه کار اثر می گذارند.

مسئله ای که در مورد کنترل قند خون توسط گلوکومتر مهم است، این است که ثبات نتایج متغیر است. هرگز امکان ندارد که نتیجه یک نمونه با نمونه بعدی دقیقاً مشابه هم باشند حتی در صورتی که از یک دستگاه استفاده شود. همچنین نمی توان نتایج دو دستگاه را با هم مقایسه کرد مگر اینکه دو دستگاه به طور مشابه ای کالیبره شده باشند.

نکته آخر اینکه با وجود تمام این محدودیتها، قندخونی که توسط دستگاه اعلام می‌شود، تقریبی است.

کالیبره کردن وسیله اندازه گیری قند خون

بسیاری از گلوکز سنج ها باید قبل از انجام هر آزمایش جدید کالیبره شوند. هر وسیله اندازه گیری روش کالیبره شدن مخصوص به خود را دارد که باید راهنمای دستگاه به دقت خوانده شده و با آن مطابقت داده شود.

بعضی از وسیله ها رمز دارند که اغلب به صورت یک کد باید وارد شود. در این تصویر، کدمورد نظر، شماره روی شیشه نمونه است که با استفاده از دکمه کالیبره شدن، در وسیله اندازه گیری وارد شده است. در بیشتر وسیله ها، دکمه کالیبره کردن معمولا با **C** مشخص شده است. بعضی از وسیله های جدید نیازی به کالیبره شدن ندارند.

عملکرد

M: مقدار قندهای قبلی را در حافظه نگهداری می کند

S: زمان

کد: قطعه پلاستیکی نارنجی رنگی که متناسب با کد نوار گلوکومتر در دستگاه قرار می‌گیرد.

آماده کردن دستگاه

نوار گلوکومتر ی که کد آن با کدی که در دستگاه قرار دارد یکسان است را در دستگاه قرار می‌دهیم. (قسمت نارنجی رنگ نوار رو به بالا باشد). دستگاه بعد از چند ثانیه روشن می‌شود؛ ابتدا کد نوار روی دستگاه نمایش داده می‌شود سپس در صفحه یک قطره و نوار نمایش داده می‌شود در این لحظه باید یک قطره خون را روی قسمت نارنجی نوار ریخته (در حالی که نوار داخل دستگاه است) که باید کل قسمت نارنجی را بپوشاند ولی حجم آن زیاد نباشد. چند لحظه صبر کنید مقدار قند خون مشخص می‌شود. در صورت نمایش کلمه **error** حجم خون کم یا زیاد بوده و یا نوار درست در دستگاه قرار نگرفته است؛ از نوار دیگری مجددا استفاده کنید. بعد از اتمام کار با خارج کردن نوار دستگاه بعد از چند ثانیه خاموش می‌شود.

لازم به ذکر است که اشتباهات معمولی وجود دارد که باعث می شود نتیجه نادرست نشان داده شود، فهرستی از این خطاها عبارتند از:

- ۱- ممکن است که نمونه خون به اندازه کافی نباشد و فضای نوار را به طور کامل نپوشاند.
- ۲- احتمال دارد طریقه نگهداری نوار غلط بوده باشد. نوارها در مقابل رطوبت و حرارت بالا و پایین حساس هستند.
- ۳- گاهی اوقات از تاریخ انقضای نوار گلوکومتر گذشته است. روی هر بسته نوار تاریخ مصرف آن مشخص شده است.
- ۴- این احتمال نیز وجود دارد که کد نوار مورد استفاده شما با کد مشخص دستگاه یکی نباشد و این عدم همخوانی باعث نتیجه غلط شده باشد (با تمام شدن هر بسته نوار گلوکومتر و خرید بسته جدید، کد دستگاه باید منطبق با کد بسته نوار جدید باشد).
- ۵- ممکن است نوارهای مورد استفاده شما، نوارهای مخصوص این دستگاه نباشد. هر دستگاه گلوکومتری، نوارهای خاص خود را دارد.
- ۶- بعضی مواقع نیز دستگاه گلوکومتر کثیف است و در نتیجه، پاسخ اشتباهی می دهد.
- ۷- امکان دارد قبلاً دستگاه شما از جایی پرت شده باشد.
- ۸- گاهی نیز خود دستگاه گلوکومتر در محیط بسیار گرم و یا بسیار سرد قرار دارد.

ساکشن:

ساکشن کردن یک روش مصنوعی تمیز کردن راه هوایی در بیمارانی است که خود به تنهایی قادر به تمیز کردن و خروج خلط و ترشحات نمی باشند. باید به طریق استریل انجام شود تا ضمن موثر بودن موجب کاهش عوارض گردد. خروج ترشحات از اسپیراسیون آنها پیشگیری می کند.

انواع دستگاه های ساکشن

۱- ساکشن دیواری که به یک منبع مرکزی در بیمارستان متصل است و اغلب گران قیمت و در بیمارستانهای بزرگ موجود است.

۲- دستگاه ساکشن پرتابل برقی

۳- ساکشن ونتوری که بر روی تخت های احیا نصب می شوند و با مکانیسم ونتوری عمل می کنند. جریان هوا/اکسیژن تحت فشار از یک سوراخ عبور کده از لوله ای با اندازه بزرگتر به داخل یک محفظه وارد می شود و در داخل محفظه فشارمنفی ایجاد می کند. این دستگاه به خصوص در مواقع قطع برق مفید است اما باید عبور دائمی جریان اکسیژن را داشته باشد.

عملکرد:

On/Off: جهت خاموش و روشن کردن ساکشن می باشد.

Increase / FULL-REG: جهت تنظیم میزان قدرت ساکشن می باشد

آماده کردن دستگاه:

سرم نرمال سالین را به داخل ظرف استریل بریزید.

لوله ساکشن را به پستانک سر ساکشن وصل کنید.

رابط ساکشن را به انتهای لوله دیگر سر ساکشن وصل کنید.

سند نلاتون را بسته به اینکه ساکشن دهانی یا بینی باشد انتخاب کنید و به رابط ساکشن وصل کنید.

(از سوند نلاتون مجزا جهت ساکشن ترشحات دهان و بینی استفاده کنید و سپس هر کدام را به طور جدا گانه در سرم نرمال سالین قرار دهید.)

استانداردهای ساکشن

- ۱- بکار بردن روش استریل
- ۲- سایز کاتتر ساکشن به اندازه ای باشد که کمتر از نصف ETT را اشغال کند (بسته به نوع ترشحات بیمار و بر اساس تشخیص پرستار)
- ۳- هر بار ساکشن نباید بیش از ۱۵ ثانیه بطول بیانجامد و در صورت نیاز به ساکشن مجدد فاصله هر بار ساکشن کردن مابین ۲۰-۳۰ ثانیه باشد.

سایز کاتتر	رنگ	سایز کاتتر	رنگ
۱۲	سفید	۵	خاکستری
۱۴	سبز	۶	سبز روشن
۱۶	نارنجی	۸	آبی
۱۸	قرمز	۱۰	سیاه

- نکته ۱: می توان از کاتتر سایز بزرگ برای خارج کردن ترشحات غلیظ استفاده کرد.
- نکته ۲: در صورت امکان از کاتترهای سایز کوچکتر استفاده شود زیرا این امر خود باعث می شود که هوا از اطراف کاتتر وارد ریه ها شود و از هیپوکسی جلوگیری نماید.
- نکته ۳: از ساکشن کردن بصورت روتین خودداری شود.

قبل از انجام ساکشن حتماً باید فشار ساکشن را به صورت زیر تنظیم کرد

ساکشن دیواری
نوزادان: 60-80mmHg
اطفال: 80-100mmHg
بالغین: 100-120mmHg
بزرگسالان: 120-150mmHg

پروسیجر ساکشن

- ۱- بررسی ضرورت نیاز بیمار به ساکشن (ساکشن غیر ضروری سبب تحریک و زخمی شدن مخاط مجاری تنفسی می شود)
- ۲- آماده کردن تجهیزات موردنیاز (بررسی سالم بودن دستگاه ساکشن و ...)
- ۳- شستشوی دستها برای پیشگیری از انتقال عفونت از بیمار به پرستار و بالعکس
- ۴- توضیح دادن پروسیجر برای بیمار در صورت هوشیار بودن
- ۵- پوزیشن بیمار (به منظور جلوگیری از آسیب راسیون حدود ۴۵ درجه باشد)

دستگاه تهویه مکانیکی (ونتیلاتور)

اساس کار

یک دستگاه ونتیلاتور اکسیژن و هوا را به میزان مورد نیاز برای بدن با هم ترکیب نموده، سپس آن را توسط تیوب‌های مخصوصی تحت عنوان "مدار تنفسی" با ایجاد فشار مثبت در هنگام دم و ایجاد فشار منفی در هنگام بازدم به بیمار تحویل می‌دهد. گاز (هوا) موجود در ونتیلاتور قبل از تحویل به بیمار، تبدیل به بخار مرطوب شده و سپس از طریق مدار تنفسی منتقل می‌گردد. ونتیلاتور به منظور وارد کردن هوا به داخل ریه‌ها جهت انجام عمل دم، فشار موجود در مدار تنفسی را افزایش می‌دهد. همچنین با کم کردن فشار، باعث می‌شود هوای برگردانده شده به ریه‌ها یا هوای بازدم، به بیرون از بدن (هوای بیرون) منتقل گردد.

اجزای اصلی ونتیلاتور

۱-کمپرسور: وظیفه‌ی ایجاد هوای فشرده را دارد

۲-mixer هوای فشرده و اکسیژن را مخلوط می‌سازد

۳-nebulizer تحویل داروی استنشاقی به بیمار را بر عهده دارد

۴-humidifier برای مرطوب کردن هوای فشرده به کار می‌رود

۵-trolley

ونتیلاتورهای فشار مثبت

در حال حاضر تنها از این نوع ونتیلاتورها استفاده می‌گردد. ونتیلاتورهای فشار مثبت در زمان دم، گاز را تحت فشار به داخل ریه‌ها به جریان انداخته، یک فشار آلوئولی مثبت ایجاد می‌نماید و موجب اتساع قفسه‌سینه می‌شوند. برای این نوع تهویه، وجود راه هوایی مصنوعی (لوله‌تراشه یا تراکستومی کافدار) ضروری است تا جریان هوا باحجم مورد نظر به طور کامل در زمان دم با فشار مثبت وارد ریه‌ها شود، این نوع ونتیلاتورها چهار فاز اصلی دارند که بایستی کامل گردد تا یک سیکل ونتیلاتوری برای بیمار فراهم آید

۱. دم

۲. تغییر دم به بازدم

۳. بازدم

۴. تغییر از بازدم به دم

انواع ونتیلاتورهای فشار مثبت

۱. ونتیلاتور فشار ثابت ۲. ونتیلاتورهای حجم ثابت ۳. ونتیلاتورهای زمان ثابت ۴. ونتیلاتورهای فرکانس بالا

توجه:

به علت گستردگی مطالب در خصوص نحوه کار با دستگاه تهویه مکانیکی و تعدد انواع دستگاه‌های ونتیلاتور در بخشها به جزوه اصول کار با دستگاه تهویه مکانیکی که در زونکن آموزشی بخشها قرار دارد، مراجعه فرمایید.